

อัมมาน ไสคาหวัน. 2554. แนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวของ
ตำบลเกาะข่อย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการจัดการการท่องเที่ยว บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: คร. ศิริรักษ์ ชาวไชยมหา

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยวของตำบลเกาะข่อย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา โดยการศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม คือ นักท่องเที่ยว จำนวน 400 คน ด้วยแบบสอบถามเพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาความต้องการของกลุ่มนักท่องเที่ยวและนำผลที่ได้ไปสอบถามชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชน จำนวน 360 คน และในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่า "ที" (t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way analysis variance: ANOVA) กรณีพบค่าความแตกต่างเป็นรายคู่จะวิเคราะห์ความแตกต่างนั้นเป็นรายคู่ด้วยวิธี Tukey หรือเรียกว่า Honestly Significant Difference Test และนำผลที่ได้จากกระบวนการข้างต้นมาสัมภาษณ์เชิงลึกเจ้าหน้าที่ภาครัฐจำนวน 13 คน วิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา (Content Analysis) เพื่อหาบทสรุปแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชน โดยมีภาครัฐกำกับ สนับสนุนและดูแลในการจัดการการท่องเที่ยวจริงนโยบายของตำบลเกาะข่อย อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวราย 5 ด้านคือ 1) ด้านแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวต้องการที่จะให้เกาะข่อยเป็นแหล่งเรียนรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและภูมิปัญญาของท้องถิ่นภาคใต้ 2) ด้านการขนส่งและการเข้าถึง นักท่องเที่ยวต้องการที่จะให้เกาะข่อยเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน รวมถึงการเดินทางที่สะดวกโดยการมีป้ายบอกทางและการสื่อความหมายที่ชัดเจน 3) ด้านที่พักแรม นักท่องเที่ยวต้องการที่จะให้เกาะข่อยมีสถานที่อำนวยความสะดวกในการพักแรมหากนักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวซึ่งที่พักแรมนั้นอาจเป็นโฮมสเตย์ 4) ด้านอาหารและบันเทิง นักท่องเที่ยวต้องการที่จะให้เกาะข่อยมีร้านอาหารที่คอยอำนวยความสะดวกให้กับนักท่องเที่ยวที่เป็นร้านอาหารพื้นเมือง 5) ด้านจำหน่ายสินค้าที่ระลึก นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวต้องการที่จะซื้อผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ที่เป็นของเกาะข่อย และ 6) ด้านนำเที่ยวและมัคคุเทศก์ นักท่องเที่ยวต้องการที่จะติดต่อบุคลากรการท่องเที่ยวของเกาะข่อยโดยตรง รวมถึงต้องการที่จะให้มีมัคคุเทศก์หรือผู้นำเที่ยวที่มีความรอบรู้เกี่ยวกับข้อมูลของเกาะข่อย

ความต้องการในด้านองค์ประกอบของนักทอ่งเทีวทำให้เกิดแนวทางการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการทอ่งเทีวเป็นไปคตามหลักการมีส่วนร่วม 5 ขั้นตอน คือ 1) การมีส่วนร่วมในการแก้ไขประเด็นเดีวกัน เพื่อพัฒนาการทอ่งเทีว ได้แก่ การเข้าใจและทราบถึงความต้องการของชาวบ้านหรือชุมชน โดยการจัประชุม การระคคสมอง การเสนอความคิดเห็นร่วมกัน 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อพัฒนาการทอ่งเทีว โดยการศึกษาแหล่งทอ่งเทีวที่มีอยู่ในชุมชน เพื่อช่วยกันในการวางแผน 3) การมีส่วนร่วมในการลงทุน เพื่อพัฒนาการทอ่งเทีว โดยการร่วมแรงร่วมใจของชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชนในการพัฒนาแหล่งทอ่งเทีว 4) การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนาการทอ่งเทีว โดยเจ้าหน้าที่ภาครฐควรเป็นผู้นำในการจัดการประชุมเพื่อให้ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชนได้ทราบถึงเหตุผลและ 5) การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลเพื่อพัฒนาการทอ่งเทีว โดยเจ้าหน้าที่ภาครฐควรสนับสนุนหรือเป็นที่ปรึกษาให้กับชาวบ้าน

จากการศึกษาความต้องการของชุมชนและการระคคความคิดเห็นจากเจ้าหน้าที่ภาครฐได้แนวทางในการมีส่วนร่วมในการจัดการการทอ่งเทีวของค้บลเกาะยอ อำเภอมือง จังหวัดสงขลา ดังนี้ 1) การจัดเวทีแลกเปลี่ยนความรู้และแสดงความคิดเห็น 2) จัดทำแผนเกี่ยวกับการพัฒนาการทอ่งเทีว 3) สนับสนุนให้ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชนมีการร่วมแรงร่วมใจในการพัฒนาแหล่งทอ่งเทีว 4) โดยให้ชาวบ้านที่อาศัยอยู่ในชุมชนมีส่วนร่วมในกิจกรรมการทอ่งเทีว 5) การจัดการประชุมระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครฐ ผู้นำชุมชนและประชาชนเพื่อสรุปผลการพัฒนาการทอ่งเทีวและแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมในการจัดการการทอ่งเทีวค้ไป

Ammarn Sodawan. 2011. Guidelines for Community Participation in Tourism Management at Koh Yor, Muang, Songkhla Province. Master of Business Administration Thesis in Tourism Management, Graduate School, Khon Kaen University.

Thesis Advisor: Dr. Siriraks Khawchaimaha

ABSTRACT

The aim of this research is to investigate Guidelines for Community Participation in Tourism Management at Koh Yo, Muang, Songkhla Province. The research was carried out by examining three groups of samples including 400 tourists with data-collecting questionnaire to be looked into needs of the tourist group. The result then from the data collection would be applied to collect data from 360 villagers settling down in the community. In terms of qualitative analysis, the statistic analysis was employed by figuring out percentage, mean, standard deviation, t-test together with one-way analysis variance (ANOVA). Provided the outcome was post hoc difference, Honestly Significant Difference Test would be used. The outcome from the above process would finally be brought into an in-depth interview with thirteen government officials and into qualitative analysis through content analysis. Therefore, a summary of the methods of the community participation controlled and supported in terms of policy of tourism management of Koh Yo, Muang, Songkhla Province.

The finding indicated the needs of the tourist group in five ways. Firstly, the tourist attraction was expected to be a cultural, local-wisdom learning resource of the south of Thailand. Also, the place should be safe for lives and belongings of the tourists apart from convenient transportation with clear meanings of the signs of the destination. Thirdly, a convenience for accommodations should be provided such as homestay. For food and entertainments, local styles were asked to be included. Last but not least, guides and young guides with enough knowledge of the island as well as information and tourism services were needed.

The needs in terms of the components of the tourists give rise to the guideline for community participation in the tourism management which consists of five processes as follows. Participation in working out the same issues so as to develop tourism such as understanding and

realizing needs of the villagers or the communities by making use of brainstorming, holding meetings and co-operatively expressing ideas; participation in planning in order to level up tourism through studying the attractions in the communities; taking part in investment by means of willingly and harmoniously developing the tourist attraction; participation in practice for the tourism development controlled by government officials as a leader in the meetings for the villagers to be informed reasons and methods; finally, taking part in following up and evaluating supported by the officials as an assistant.

Finding, the needs of the communities together with the brainstorming from the government officials bring about the methods of the participation in the tourism management of Koh Yo, Muang, Songkhla Province, as follows: arranging a stage for exchanging ideas and knowledge; planning the tourism development; encouraging the local villagers to be willing to level up the tourist attractions; having the locals involved in tourism activities; and holding meetings of the government officials with village heads and people so as to sum up a result of the tourism development and the methods of the tourism managing development.